

CANCUNeko KLIMAREN GOI BILERAKO AKORDIOAK ULERTZEA

Posted on 17/12/2010 by Naider

Horrengan jarritako itxaropenak [Cop Summit Danimarkan 2009](#) (COP15) oso altuak izan ziren eta haien porrotak zalantzan jarri zuen Nazio Batuen Erakundeak sustatutako [negoiazio sistema multilateralaren gaitasuna](#). Nazioartea Mexikoko hirira iritsi zen argi eta garbi kontzientziatuta beste porrot batek klima aldaketari buruzko prozesu multilateralala behin betiko zapuztu dezakeela. Herrialde erabakigarrien jarrerak eraikitzaileagoak eta negoziatzaileagoak izan dira. Hain zuzen ere, Txinak eta Estatu Batuek, bi igoerle handienek, arreta

[handiz saihestu dute 2009an Danimarkako hiriburuan egin zutena bezalako konfrontazio jarrera bat](#). Europar Batasunak ezinbesteko bitartekari papera izan du, zubiak eraikiz eta akordioak erraztuz. Mexiko, bere aldetik, diplomatikoki indartuta agertu da bere lan onaren nazioartean aho batez onartuta.

Cancuneko Goi Bileraren emaitzak Klima Aldaketari buruzko Esparru Hitzarmeneko 194 alderdietatik 193k sinatu dituzten **"Klima-aldaketari buruzko nazioarteko lankidetzaren aro berri baterako Cancun-eko Akordioak"** izenekoan islatzen dira. **Nazio Batuen Klimaren Akordioa (Boliviak ez du sinatu eta Hagako Auzitegiaren aurrean dokumentua helegitea jarriko duela iragarri du).** Akordioetanez islatzen dituen alderdi garrantzitsuenak hauek dira:

- Lehen aldiz, Nazio Batuen lege-dokumentu batek aitortzen du berotze globala 2 °C-tik behera mantentzeko beharra industria aurreko tenperaturekiko. Datozen urteetan, 2015ean, igoera hori 1,5°C-ra mugatzeko xedapena ere jasotzen du, ezagutza zientifikoak hala eskatzen badu.
- Kopenhageko Akordioa sinatu duten 140 herrialdeetatik 85 herrialdek hitzarmen horri atxikitzearen esparruan aurkeztu zituzten borondatezko isuriak murrizteko helburuak Cancuneko Goi Bileran onartutako Nazio Batuen dokumentu juridikoan sartu dira. Emisioak arintzeko edo BPGaren hazkundeari dagokionez intentsitatea murrizteko borondatea erakutsi duten herrialdeek mundu mailako isurien % 80 dira. Kontuan izan behar da, dena den, kasu batzuetan arintze-erabaki hori baldintzatuta dagoela -adibidez, AEBen kasuan- Kongresuak lege bat onartzea
- Isurketak murrizteko edo mugatzera bideratutako ekintzen gardentasuna nabarmen indartzen da, lortutako aurrerapenen jarraipena eraginkorrago egiteko. Hori izan zen Estatu Batuek ezarritako marra gorrietako bat, segimendu, gainbegiratze eta kontrol prozesuak prozesuen eta emaitzen erabateko gardentasuna bermatu behar zutelakoan. Txinak gogor aurka egin zuen nazioarteko adituek bere arintze-txostenak eta lorpenak kontrolatzeko erreklamazio oro. Azkenik, estropezua gainditu da alderdi ezberdinak nahikoa asebetetzen dituen ñabardurazko formulazio batekin.
- Klimarako Funts Berdea sortzen da. Berretsi egin da herrialde garatuen helburua 2010 eta 2012 artean urtero 30.000 milioi dolar esleitzea, eta 2020tik aurrera urtero 100.000 milioi dolar bideratzea garapen bidean dauden herrialdeetako klima-ekintzak finantzatzeko. Dena den, funts horien jatorriari buruzko zehaztapenik falta da, eta, nolana ere, publikoak eta pribatuak izango dira. Klima Funts Berdeak finantzaketa horren zati garrantzitsu bat bideratuko du. Munduko Bankuak baliabide horien diruzain gisa jardungo du lehen hiru urteetan. Garapen bidean dauden herrialdeei laguntzeko funts esanguratsuak bideratzeko borondatearen berrespena izan zen Txinaren marra gorrietako bat, nahiz eta herrialde horrek bere onuradun izateari uko egin zion espresuki.
- Egokitze-jarduerak indartzen dira klima-aldaketaren eraginen aurrean. Erreferentzia marko zabal eta integrala sortzen da norabide horretan.

- REDD+ mekanismo bat ezartzen da garapen bidean dauden herrialdeetan baso-soiltzeak eta basoen degradazioak eragindako isurketak murrizteko. Ingurumenaren ikuspuntutik, hori izan daiteke Cancunen lorpen garrantzitsuenetako bat. REDD+ mekanismoa baso tropikalei esleitutako balioan aldaketa erabakigarria sortzen saiatzen da, herrialde garatuetatik beren baso primarioak zaintzea erabakitzen duten Hegoaldeko herrialdeetara funtsen transferentzia nabarmen baten bidez. Kontuan izan behar da baso tropikalen deforestazioa dela atmosferarako isuri guztien %12-15 gutxi gorabehera, Europar Batasuneko, EB-27ko emisio guztiak baino kopuru handiagoa. REDD+ prozesuaren atzean Europako herrialde bat dago, Norvegia, hainbat urtez zehar lanean aritu dena, batez ere Brasil eta Indonesiarekin, akordioaren oinarriak finkatzeko. Jakina da baso tropikalak planetako biodibertsitate handiena bizi duela, eta, beraz, haien kontserbazioa ez da BEG isuriak saihesteko modu eraginkor eta eraginkorrenetariko bat bakarrik, baizik eta aniztasun biologikoa zaintzeko funtsezko ekosistemak babestea ere esan nahi du. lurra. REDD+ erreferentzia-esparrua indartu egin da Cancuneko akordioan, nahiz eta oraindik alderdi teknikoak gehiago garatu behar dituen guztiz operatiboa izan aurretik. Europar Batasunak lehentasuna eman beharko lioke prozesu horri.
- Akordio bat ezartzen da proiektuetan oinarritutako sistema batera mugatzen ez diren karbono-merkatuak mekanismo berriak ezartzearen erosotasunari buruz.
- Ganbidean dauden herrialdeetara teknologia transferitzeko erreferentzia-esparru bat onartu da. Teknologia Batzorde Exekutibo bat eta Klima Teknologiarako Zentro bat eta hari dagokion Sarea sortzen dira, teknologiaren garapena eta transferentzia sustatzeko helburuarekin.

Cancuneko akordioak, isuri globalak eta tenperatura igoerak

Konferentzia baino egun batzuk lehenago, Nazio Batuen Ingurumen Programak (PNUMA) nazioarteko 25 erakunde zientifikok landutako txostena aurkeztu zuen, non etorkizun hurbilean (2020) saihestu beharreko isuriei buruzko datu zehatzak jartzen dituen, tenperatura igoera maila batean mantentzea bada. gehienez 2° C. **zifra nagusiak** hauek dira:

- 1990. urtean, **berotegi-efektuko gasen isuriak** 38.000 milioi tona CO2 baliokide izan ziren.
- 2005ean, eskuragarri dauden azken datu integratuak, **isuri globalak guztira** 45.000 milioi tona CO2 baliokidea izan ziren, 1990arekin alderatuta % 18 gehiago.
- Arintze-akordiorik gabe, **business as usual**(b.a.u.) agertoki batek 2020an 56.000 milioi tona CO2 ekutiboko isurketa-maila ekarriko du, ehuneko 47ko igoerarekin alderatuta. erreferentzia urtea, 1990.
- **Temperatura igoera** 2°C-tik behera mantentzeko, beharrezkoa da 2020an mundu osoko isuriek ez izatea 44.000 milioi tona CO2 eq. Beste era batera esanda, nazioarteko arintze-konpromiso bat behar da, gutxienez 12.000 milioi tonako murrizketa suposatuko duena b.a.u.-ko eszenatokiarekin alderatuta.
- 85 herrialdeek Kopenhageko Akordioaren esparruan hartutako konpromisoek, orain Cancuneko Akordioan sartuta, modu ezin hobean gauzatzen badira, arintzeko ahalmena maximizatuz, isurketak murriztea ekarriko dute b.a.u.ren eszenatokiarekin alderatuta. 7.000 milioi tona. Beste era batera esanda, Kopenhage-Cancuneko akordioaren exekuzio "perfektu" batekin ere, mundu mailako BEG isuriek 5.000 milioi tona CO2 eq. 2020an, nazioarteko komunitate zientifikoak eskatzen duen mailarekin alderatuta.
- Alegia, nazioarteak orain arte hartutako konpromisoak ezagutza zientifikoak eskatzen duenaren %60ra baino ez dira iristen. Gainerako %40a falta da. Gaineratu behar da konpromiso hauek momentuz borondatezkoak direla eta gorabehera ugariaren menpe daudela.

Garrantzitsua da zifra hauek kontuan izatea Cancuneko Konferentzian lortutako lorpenak erlatibizatzeke, ez baita ahaztu behar klima-aldaketari buruzko prozesu aldean osoaren

funtsezko elementua, azken finean, Nazio Batuen Esparru Hitzarmenak definitutako helburuaren inguruan kokatzen dela. "Saihestu interferentzia antropiko larriak klima-sistemarekin". Interferentzia larri hauek 2 °C-ra mugatu dira. **Eta Cancuneko Konferentzian ez da nahiko aurrerapenik izan negoziazioen edukietan.**

Kontuan izanda Klima Aldaketari buruzko Gobernuarteko Adituen Taldearen (IPCC) lehen txostena 1990ean egin zela, kontuan izanda 1992an Nazio Batuen Klima Aldaketari buruzko Esparru Hitzarmena sortu zuen Rioko Lurraren Gailurra izan zela, agerikoa dirudi nazioarteko komunitatearen erabakiek aurrera egiteko duten abiadura nahikoa ez dela ezagutza zientifikotik eratorritako eskakizunei dagokienez.

[Michael Jarraud](#), Munduko Meteorologia Erakundeko presidentea Nazio Batuen Erakundeak, Cancuneko Konferentzian hitz egin zuen, 2010a urterik beroena izango dela iragarritz, bai atmosferako batez besteko tenperaturari, bai ozeanoetan, neurketak 1850ean hasi zirenetik. Gainera, amaitzen den hamarkada diskoak daudenetik beroena izan dela.

There are no comments yet.